

RADUHO 22.6.91 -

Ekskurzija bo organizirana v sodelovanju z jamarским društvom Črni galeb iz Prebolda in pod strokovnim vodstvom Andreja Mihevc. Podrobni program bo objavljen v naslednji številki Geografskega obzornika.

● DVOTEDENSKA ODPRAVA NA OTOČJE SVALBARD (SPITSBERGEN) -

Odprava bo organizirana ob koncu junija in na začetku julija. Prva skupina bo prečkala notranjost otokov na smučeh (potrebna je ustrezna oprema in znanje, prenočevanje v šotorih). V okviru možnosti in če bo dovolj zanimanja se bo prvi pridružila druga "peč" skupina, ki bo obiskala raziskovalne postaje ipd. Vodja odprave bo Igor Drnovšek (Žagarjeva 3, Tolmin). Na njegov naslov pošljite predhodne prijave. Informacije po telefonu (065) 81-535 ob delavnikih med 9.35 in 9.50. Okvirna cena letalskih prevozov: Ljubljana - Oslo 419 USD, Oslo - Longyearbyen 3110 NOK (povratne vozovnice).

● GEOGRAFSKA ODPRAVA V POGORJE KORABA, MAKEDONIJA -

5 dni v pogorju Koraba na makedonsko-albanski meji. Bazni tabor bomo postavili v dolini Proj Fel nad vasjo Žužnje ali v dolini Štirovce. Možnosti za planinarjenje in geografska proučevanja. Število udeležencev je omejeno na 15. Samo za vzdržljive popotnike. Potrebna je visokogorska planinska oprema in oprema za kampiranje. Vodstvo: Karel Natek.

Predvidoma v začetku julija 1991. Vse informacije in predhodne prijave sprejema Karel Natek, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Novi trg 5, tel. 331-021, int. 58.

GEOGRAPHICA SLOVENICA 21

Rado Genorio

Geographica Slovenica 21 prinaša v prvem delu referate medinštitutskega delovnega seminarja: Nekateri vidiki proučevanja podeželja na Poljskem in v Sloveniji, ki predstavlja rezultate petletnega raziskovalnega dela sodelavcev Inštituta za geografijo in Poljske akademije znanosti na problematiki proučevanja podeželja in degradacije geografskega okolja. Poljski kolegi so v tem okviru posvečali posebno pozornost suburbanemu območju Varšave, pri čemer so ugotavljali spremembe v pokrajini na osnovi fitogeografskih analiz in primerjalne analize izrabe tal na historičnih karah. Pristop slovskih geografov je raznovrstnejši. Poudarek je na razvojnih problemih slovenskega podeželja in prikazu metodologije proučevanja teh problemov. Posebna pozornost je namenjena računalniškim tehnikam in uporabnosti aero-

fotoposnetkov. Kljub prizadevanjem po poenotenju vsebinskega pristopa, nam zaradi specifičnega predmeta proučevanja in uporabe različnih metod to ni v celoti uspelo. Vsekakor pa je sestanek na tej ravni nadaljevanje tradicionalnih znanstvenih vezi med geografi obeh dežel.

V drugem delu publikacije predstavljamo raziskovalne izsledke agrarnogeografskih proučevanj na območju ptujske občine. V osemdesetih letih je namreč inštitut za geografijo v omenjenem območju izvajal dokaj obsežne raziskave s poudarkom na problematiki manj razvitih območij. Navedenim rezultatom se pridružujejo tudi izsledki raziskovanj problematike varstva okolja v agrarni pokrajini ptujske občine.

Knjigo lahko kupite v Zemljepisnem muzeju na Trgu francoske revolucije v Ljubljani.

GEOGRAFSKE PERIODIČNE PUBLIKACIJE - ČRNA GORA

Janja Turk

Črna gora je edina republika v Jugoslaviji, kjer geografi nimajo stalnega glasila - periodične publikacije s strokovnimi geografskimi prispevki. Geografsko društvo Črne gore je leta 1964 izdalo prvi zvezek novoustanovljene revije Godišnjak Geografskega društva SR Črne gore. V knjižnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete nimamo podatkov o tem, da bi pozneje izšel še kakšen letnik te revije. Geografi iz Črne gore objavljajo svoje prispevke v geografskih revijah, ki jih izdajajo geografska društva in geografske institucije po Jugoslaviji in v nekaterih publikacijah sorodnih geografskih strok v sami Črni gori.

BOŽENA LIPEJ: REGISTER OBMOČIJ TERITORIALNIH ENOT - ROTE IN EVIDENCA HIŠNIH ŠTEVILK - EHIŠ: ANALIZA IN RAZVOJ.

Matej Gabrovce

Knjigo je izdala Republiška geodetska uprava, Ljubljana, 1990.

V ROTE-ju se vodijo in vzdržujejo meje evidentiranih območij teritorialnih enot, površine, šifre, imena in njihovi centri. Evidentirane osnovne teritorialne enote so popisni in statistični okoliši, naselja, katastrske občine, krajevne skupnosti in upravne občine. EHIŠ obsega podatke o hišnih številkah in ulicah ter podatke o pripadnosti stavb s hišnimi številkami posameznim teritorialnim enotam v okviru naselij. Stavbam s hišnimi številkami se

določajo koordinate centroidov v težišču le-teh. Obe geodetski evidenci sestavljajo kartografski prikazi, računalniško vodene baze podatkov in dokumentacija. Vsebinsko predstavljata pomembno vez med statističnimi in prostorskimi podatki. Zato je bilo njuno vzpostavljanje tesne povezave z organizacijo popisov. Avtorica nam podrobno prikazuje razvoj uvajanja evidenc ROTE in EHIŠ ter njuno vodenje in vzdrževanje, v zadnjem poglavju pa navaja perspektive nadaljnega razvoja obeh evidenc. Ob koncu nakazuje možnosti vzpostavitev bodočega registra prostorskih enot. Posebno poglavje je posvečeno uporabnosti evidenc ROTE in EHIŠ. Avtorica se je naslonila na anketo, ki jo je v letu 1987 in 88 poslala številnim uporabnikom. Geografi so v večji meri uporabljali le EHIŠ. Z njegovo pomočjo in s pomočjo digitalnega modela reliefa so analizirali razmerja med prebivalstvom in reliefom. Evidenca se je pokazala koristna tudi pri študijah o razporeditvi obrtnih dejavnosti. Vendarle pa je bila pri geografih uporaba obeh evidenc skromna, popolnoma je bila na primer prezrta možnost uporabe ROTE pri tematski kartografiji. Upamo lahko, da bo izid knjige vzpodbudil večjo uporabo obeh evidenc v geografskih krogih.

OBVESTILA

Milan Orožen Adamič

Prejeli smo dvanajststranska Obvestila (leto 1990, letnik 3, številka 9), ki jih izdaja Republiška geodetska uprava, v nakladi 100 izvodov. Publikacija prinaša vrsto aktualnih informacij iz področja geodezije. V tej številki je tudi krajši prispevek z naslovom "Aktivnost geografov", ki govori o odprtju novih prostorov in razstavi Zemljepisnega muzeja, ter o 15. zborovanju slovenskih geografov.

GEA

Ana Vovk

Izdajatelj in založnik revije GEA je Mladinska knjiga iz Ljubljane. Revija je poljudnoznanstvena in izhaja mesečno. Obsega 55 strani. Prva številka je izšla septembra 1990. Glavni in odgovorni urednik Srečko Zajc v uvodu pojasnjuje, da GEA ni popolnoma nova revija, temveč v bistvu nadaljevanje revije Pionir.

Septembrska številka prinaša preko dvajset naslovov, pod katerimi najdemo različna področja znanosti. Najmočnejše je zastopana zgodovina, ki se predstavlja s čistimi zgodovinskimi članki in s prispevki z zgodovinsko-geografsko vsebino. Sledijo prispevki z geografsko vsebino (potopisi) in nato spekter člankov s področja ekologije, psihologije, biologije, medicine in tehnike. Kontaktna

rubrika "Pisma GEI" sprejema pohvale in kritike, ki jih pošiljajo bralci, kar je dokaz tesne povezanosti uredništva z bralci.

Prispevki so rezultat raziskovalnega dela, bogati so s slikovnim gradivom v barvah. Kratke sveže informacije so namenjene tekočemu obveščanju bralcev. Stil pisanja je razumljiv, jezik tekoč, obseg člankov primeren naslovu, kar daje reviji značaj privlačnosti.

Namen revije je obogatiti bralce z novimi spoznanji, jim približati še nerešene probleme in spodbujati zanimanje za širše in ožje okolje. Menim, da je GEA dragocena pridobitev, ki nam na razumljiv način približa zapletene zakone narave in družbe.

M. MATAS, V. SIMONČIČ, S.ŠOBOT: ZAŠTITA OKOLINE DANAS ZA SUTRA Ana Vovk

Knjigo je leta 1989 izdala Školska knjiga Zagreb. Napisana je kot ekološki priročnik in je izšla v dva tisoč izvodih. V regionalnem smislu je posvečena republikli Hrvaški. Tematsko opozarja na možnost ekološke katastrofe ne le na Hrvaškem, temveč tudi širše v Evropi in svetu.

Knjiga je vsebinsko razdeljena na dva dela. V prvem so opredeljeni vzroki, ki ogrožajo okolje, v drugem pa so prikazane že ogrožene prvine človekovega okolja.

V prvem delu je glavni poudarek na prebivalstvu, urbanizaciji, kmetijstvu, industriji, energetiki in prometu, ki predstavljajo izvore onesnaževanja zraka in sploh vsega okolja. Podani so konkretni primeri za Hrvaško, Jugoslavijo in svet in opremljeni s tabelami, grafičnimi prikazi in z barvnimi fotografijami. Naraščajočo ogroženost okolja avtorji priročnika razlagajo s skokovitim naraščanjem prebivalstva, s širjenjem mest, s kemizacijo kmetijstva in s posegi v pokrajino v prid nekmetskim dejavnostim. Posebej so opredeljeni geografski elementi in njihova vloga pri vplivu na okolje. Problem zase so odlagališča najrazličnejših odpadkov.

V drugem delu knjige sledi analitični prikaz ogroženih elementov človekovega okolja: zraka, vode, prsti in rastja. Posledica onesnaženja okolja so prikazane s propadajočimi gozdovi, ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, skratka s porušenim ravnotežjem v biosferi.

Menim, da je priročnik dobro opremljen s statističnimi podatki in skicami, ki prikazujejo načine onesnaženja okolja. Glede na naslov priročnika menim, da je premalo nakazano bistveno: kako rešiti že ogroženo življenjsko okolje.